

Postępowanie dowodowe przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Przejdź do produktu na www.ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Postępowanie dowodowe przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie doczekało się dotychczas kompleksowej i pogłębionej analizy przedstawionej w formie monografii. Bynajmniej nie oznacza to, że ta tematyka była w piśmiennictwie pomijana. W pewnej mierze zagadnienie postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK podejmowano przy okazji ogólnego opracowania postępowania przed tym organem¹ albo analizy jednego z rodzajów prowadzonego przezeń postępowania². Ponadto temat ten był obecny w krótszych pracach naukowych jako całość³. Przedmiot analizy stanowiły również poszczególne zagadnienia postępowania dowodowego, np. dopuszczalne w jego ramach dowody⁴ albo obecne w nim zasady⁵.

Dostrzeżenie braku kompleksowej pracy traktującej o postępowaniu dowodowym przed organem antymonopolowym⁶ stało się przyczynkiem wyboru przedmiotu te-

¹ Szczególną uwagę należy zwrócić na monografię *D. Sylwestrzak*, Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2012 (zwłaszcza rozdział VII, Specyfika prawna przebiegu postępowania dowodowego w postępowaniu przed Prezesem Urzędu Konkurencji i Konsumentów).

² W tym zakresie odnotować należy monografie: *K. Róziwicz-Ładoń*, Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję, Warszawa 2011 oraz *M. Błachucki*, System postępowania antymonopolowego w sprawach kontroli koncentracji przedsiębiorców, Warszawa 2012 (pewne fragmenty obydwu pozycji poświęcono właśnie postępowaniu dowodowemu).

³ Należy wskazać na artykuły: *J. Borkowski*, Postępowanie przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, SPP 2011, Nr 3–4 (zwłaszcza jednostka redakcyjna Postępowanie dowodowe); *M. Sieradzka*, Postępowanie przed Prezesem UOKiK według regulacji nowej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – cz. I, MoP 2007, Nr 21 (zawiera m.in. właśnie fragment Postępowanie dowodowe).

⁴ W tym aspekcie odnotować należy rozdział *G. Łaszczycza*, *Cz. Martysz*, *A. Matan*, Środki dowodowe w postępowaniu administracyjnym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, w: *J. Niczyporuk* (red.), Kodyfikacja postępowania administracyjnego na 50-lecie K.P.A., Lublin 2010.

⁵ Mowa o: *E. Stefańska*, Zasady postępowania dowodowego w sprawach z zakresu ochrony konkurencji – na etapie postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w: *A. Doliwa*, *S. Prutis* (red.), Kryzys prawa administracyjnego?, t. 3, Wypieranie prawa administracyjnego przez prawo cywilne, Warszawa 2012.

⁶ W książce przyjęta została konwencja terminologiczna, wedle której Prezes UOKiK występuje również pod pojęciem organu antymonopolowego, bowiem tak właśnie najczęściej określany jest w piśmiennictwie, co wynika z faktu, że jest postrzegany jako organ egzekwujący prawo ochrony konkurencji (prawo antymonopolowe), tj. *National Competition Authority*.

matu niniejszej pracy. Zastanawiające jest mianowicie, że chociaż postępowanie przed Prezesem UOKiK ujmowane jest jako „prawdziwa mozaika rozwiązań, której rekonstrukcja staje się poważnym wyzwaniem nawet dla wytrawnego procesualisty”⁷, to ważna problematyka postępowania dowodowego przed tym organem nie doczekała się pogłębionej analizy.

Należy wstępnie zauważyć, że postępowanie dowodowe posiada niebagatelne znaczenie dla wdrażania (ang. *enforcement*) zarówno reguł ochrony konkurencji, jak i konsumentów. To właśnie postępowanie dowodowe, jako jeden z etapów procesu stosowania prawa, pozwala na dokonanie ustaleń faktycznych oraz w konsekwencji na subsumpcję norm prawa materialnego ukierunkowanych na ochronę konkurencji i konsumentów. W tym względzie postępowanie dowodowe (jako część prawa procesowego) występuje w synergii z prawem materialnym, służąc jego stosowaniu.

Prawo ochrony konkurencji oraz prawo ochrony konsumenta posiadają wymiar tak publicznoprawny, jak i prywatnoprawny⁸. Z uwagi na temat monografii, zakładający prowadzenie postępowania przez Prezesa UOKiK, rozważania koncentrują się na aspekcie publicznoprawnej ochrony konkurencji i konsumentów, stanowiącej jeden z obszarów prawa gospodarczego publicznego⁹. Należy przy tym podkreślić, że pomiędzy prawem antymonopolowym a prawem ochrony konsumentów występuje synergia, ponieważ w ostatecznym rozrachunku poszkodowani naruszeniem reguł konkurencji pozostają konsumenci, będący końcowymi odbiorcami obrotu na rynku. Prawo ochrony konkurencji ma na celu nie jedynie ochronę konkurencji. Ten obszar prawa traktowany jest jako instrument służący urzeczywistnianiu reguły „dobrobytu konsumentów” (ang. *consumer welfare*)¹⁰. Zarazem trzeba zwrócić uwagę, że konieczność ochrony przez władze publiczne konkurencji (jako elementu społecznej gospodarki

⁷ Z. Kmiecik, Jednolitość procedury – mit, standard legislacyjny czy niezrealizowany postulat w sferze regulacji prawa administracyjnego? – dwugłos, w: M. Błachucki, T. Górzyńska (red.), Źródła prawa administracyjnego a ochrona wolności i praw obywateli, Warszawa 2014, s. 28.

⁸ M. Kępiński, Pojęcie i systematyka prawa konkurencji, w: M. Kępiński (red.), System Prawa Prywatnego, t. 15, Prawo konkurencji, Warszawa 2014, s. 11.

⁹ Prawo gospodarcze publiczne należy rozumieć jako zespół norm prawnych regulujących interwencję państwa w sferę gospodarki, w tym: zadania, organizację i funkcjonowanie władzy publicznej, a także środki i formy prawne działania w celu porządkującego oddziaływania na gospodarkę; zob. C. Banasiński, Istota prawa administracyjnego gospodarczego, w: M. Wierzbowski, M. Wyrzykowski (red.), Prawo gospodarcze publiczne. Zagadnienia administracyjnoprawne, Warszawa 2003, s. 21; T. Rabska, Jakie prawo gospodarcze? – Próba odpowiedzi, RPEiS 1993, Nr 1, s. 21 i n.

¹⁰ R. Stefanicki, Związki między prawem konkurencji a ochroną konsumenta, w: M. Kępiński (red.), System Prawa Prywatnego, t. 15, Prawo konkurencji, Warszawa 2014, s. 639 i n.; E. Buttigieg, Synergy between Consumer Policy and Competition Policy, Bank of Valletta Review 2006, No. 33, s. 1 i n.; I. Graef, Blurring Boundaries of Consumer Welfare: How to Create Synergies Between Competition, Consumer and Data Protection Law in Digital Markets, w: M. Bakhoun i in. (red.), Personal Data in Competition, Consumer Protection and Intellectual Property Law. Towards a Holistic Approach?, Berlin–Heidelberg 2018, s. 123 i n.

rynkowej¹¹) oraz konsumentów wynika już z samych postanowień art. 20 oraz art. 76 Konstytucji RP¹².

Od czasu przystąpienia przez Polskę do Unii Europejskiej prawo antymonopolowe oraz ochrony konsumentów ma wymiar nie tylko krajowy, lecz również wewnątrzunijny¹³. Rodzi to ten skutek, że w postępowaniu przed Prezesem UOKiK może dojść do trojkiego rodzaju sytuacji, a mianowicie: stosowania prawa unijnego, stosowania prawa krajowego i wreszcie równoległego stosowania prawa unijnego oraz krajowego. Istotne znaczenie ma przy tym fakt, że przy stosowaniu prawa UE organy antymonopolowe państw członkowskich UE działają z uwzględnieniem zasady autonomii proceduralnej¹⁴. Zasadę tę należy rozumieć, jak wyjaśnia A. Wróbel, jako kompetencję państwa członkowskiego do uregulowania ustroju organów stosujących prawo i wiążących je procedur służących stosowaniu prawa unijnego¹⁵. Zasada autonomii proceduralnej dotyczy takiej relacji prawa UE i prawa krajowego, że normy prawa materialnego wynikają z przepisów prawa unijnego (aspekt materialny), podczas gdy sposób jego stosowania przez kompetentne organy państwa członkowskiego pozostaje rzeczą prawa procesowego państw członkowskich (aspekt proceduralny), przy czym autonomia ta istnieje o tyle, o ile prawo UE nie wkracza w zakres regulacji proceduralnych¹⁶.

Autonomia proceduralna, jak podkreśla D. Miąsik, wobec zasady efektywności prawa unijnego nie może oznaczać dowolności prawodawczej państwa członkowskiego UE. Przepisy postępowania dowodowego mogą wpływać na skuteczność ochrony praw wynikających z prawa UE, zatem zasada efektywności „znajduje zastosowanie do re-

¹¹ R. Molski, Konkurencja jako element społecznej gospodarki rynkowej, w: J. Ciapała, A. Rost (red.), Wokół Konstytucji i zdrowego rozsądku. Circum constitutionem rationemque sanam. Prace dedykowane Profesorowi Tadeuszowi Smolińskiemu, Szczecin–Jarocin 2011, s. 153 i n.

¹² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

¹³ Jak prognozuje jednak K. Dobosz, w przyszłości „koegzystencja krajowego oraz unijnego prawa konkurencji może już być zbędna i sztuczna. W razie ziszczenia się takiego scenariusza wyłącznie prawo UE będzie regulować domenę porozumień antykonkurencyjnych i nadużywania pozycji dominującej, przesłanka wpływu na handel będzie zaś przydatna jedynie dla kontroli zasadności prowadzenia postępowania antymonopolowego przez Komisję Europejską”. K. Dobosz, (Nie)zamienne stosowanie krajowego i unijnego prawa konkurencji – o relacji między krajowym i unijnym reżimem antymonopolowym. Głosa do wyroku Sądu UE z 30 września 2016 r. w sprawie T-70/15 Trajektna Iuka Split d.d. przeciwko Komisji, iKAR 2018, Nr 2, s. 115.

¹⁴ K. Kowalik-Bańczyk, Problematyka ochrony praw podstawowych w unijnych postępowaniach w sprawach z zakresu ochrony konkurencji, Warszawa 2010, s. 59 i n. Szerzej K. Kowalik-Bańczyk, Procedural Autonomy of Member States and the EU Rights of Defence in Antitrust Proceedings, YARS 2012, No. 5, s. 218 i n.

¹⁵ A. Wróbel, Autonomia proceduralna państw członkowskich. Zasada efektywności i zasada efektywnej ochrony sądowej w prawie Unii Europejskiej, RPEiS 2005, Nr 1, s. 35.

¹⁶ *Ibidem*, s. 36. Zob. także D. Miąsik, Zasada efektywności, w: A. Wróbel (red.), Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy, t. 1, Warszawa 2010, s. 240–241; K. Gajda-Roszczyńska, Sprawy o ochronę indywidualnych interesów konsumentów w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2012, s. 311 i n.

gulacji normujących rozkład ciężaru dowodu, dopuszczalność stosowania określonych środków dowodowych oraz zasady oceny dowodów¹⁷. Wobec powyższego należy stwierdzić, że autonomia proceduralna w zakresie postępowania dowodowego nie jest nieograniczona. Przy stosowaniu prawa UE Prezes UOKiK musi mieć na uwadze zasadę efektywności prawa unijnego, standardy gwarancji procesowych wynikające z tego prawa, a także – wyjątkowo spotykane – autonomiczne regulacje dowodowe zawarte w prawie unijnym¹⁸. Niemniej nie można w przyszłości wykluczyć zmiany powyższego stanu, bowiem w literaturze postulowana jest harmonizacja przepisów proceduralnych, w tym dotyczących m.in. gromadzenia materiału dowodowego¹⁹.

W świetle tak zarysowanej ogólnej tematyki prawa antymonopolowego i prawa ochrony konsumentów oraz stosowania tego prawa przez Prezesa UOKiK należy sprecyzować, że przedmiotem niniejszej publikacji jest postępowanie dowodowe przed tym organem w ramach stosowania prawa krajowego, a konkretnie norm prawa materialnego wynikających z przepisów OKiKU²⁰. Sformułowany w konsekwencji tytuł kładzie zatem nacisk na dwa kryteria: kryterium podmiotowe (oznaczenie Prezesa UOKiK jako organu, przed którym toczy się postępowanie) oraz przedmiotowe (zaznaczenie, że rozważania nie obejmują całej złożonej problematyki proceduralnej, lecz koncentrują się na postępowaniu dowodowym).

Sprecyzować należy wykorzystane w tytule publikacji kryterium przedmiotowe (postępowanie dowodowe), które nie podlegało dalszemu rozwinięciu z obawy przed nadmiernym jego rozbudowaniem. Mianowicie trzeba zauważyć, że postępowanie dowodowe przed organem antymonopolowym może toczyć się nie tylko w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów na podstawie OKiKU (Prezes UOKiK może prowadzić postępowanie dowodowe na podstawie odrębnych przepisów²¹). Dodatkowo trzeba uszczegółowić, że w pracy nie uwzględniono wszystkich rodzajów postępowania uregulowanych w OKiKU, lecz postępowania właściwe (jurysdykcyjne), czyli: postępowanie antymonopolowe (a w jego obrębie postępowanie w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz postępowanie w sprawach koncentracji przedsiębiorców), postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, a także postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumen-

¹⁷ D. Miąsik, *Zasada*, s. 264.

¹⁸ K. Kowalik-Bańczyk, *Sądowe stosowanie unijnego prawa konkurencji*, w: A. Wróbel (red.), *Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy*, t. 1, Warszawa 2010, s. 787 i n.

¹⁹ M. Bernatt, *Convergence of Procedural Standards in the European Competition Proceedings*, *The Competition Law Review* 2012, Vol. 8, Issue 3, s. 280–281.

²⁰ Ustawa z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1076 ze zm.).

²¹ Przed Prezesem UOKiK toczy się także np. postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów na podstawie ustawy z 12.12.2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2047) czy postępowanie na podstawie ustawy z 15.12.2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1213).

tów²². Z uwagi natomiast na zwiąże przedstawioną problematykę stosowania przez Prezesa UOKiK prawa unijnego należy nadmienić, że nie stanowi ona zasadniczego przedmiotu monografii (podobnie, nie jest przedmiotem pracy postępowanie dowodowe przed Komisją Europejską²³), choć marginalnie następuje do niej odniesienie.

Zasadniczym celem książki jest przedstawienie odpowiedzi na pytanie, jak w obecnym stanie prawnym zostało uregulowane (ukształtowane) postępowanie dowodowe przed Prezesem UOKiK. Odpowiedź ta wymaga kompleksowej analizy problematyki postępowania dowodowego przed organem antymonopolowym z uwzględnieniem zagadnień ustrojowych (np. pozycja ustrojowa organu antymonopolowego), materialnoprawnych (np. materialnoprawny aspekt ciężaru dowodu), teoretycznych (m.in. problematyka postępowania dowodowego, zasad prawa), jak również kwestii praktycznych (praktyka przeprowadzania postępowania dowodowego przez Prezesa UOKiK). Największe znaczenie posiadają jednak w tym kontekście rozwiązania proceduralne zarówno autonomicznej regulacji OKiKU, jak i występujących w ustawie odesłań do innych aktów normatywnych, zwłaszcza do KPA²⁴ (art. 83 OKiKU) oraz KPC²⁵ (art. 84 OKiKU). Uzupełnienie refleksji co do ukształtowania postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK stanowią również rozważania w kontekście weryfikacji postępowania dowodowego w postępowaniu odwoławczym oraz znaczenia postępowania dowodowego dla innych postępowań.

Wyjaśniając zastosowaną metodologię, trzeba wyjaśnić, że monografia opiera się na zastosowaniu: metody dogmatycznoprawnej (badanie tekstów aktów normatywnych), metody teoretycznoprawnej (badanie literatury przedmiotu i orzecznictwa), metody historycznoprawnej (badanie nieobowiązujących już aktów prawnych) oraz metody prawnoporównawczej. Metodami wiodącymi były metoda dogmatycznoprawna oraz metoda teoretycznoprawna, a pozostałe miały charakter uzupełniający.

Punktem wyjścia każdorazowo jest tekst aktów normatywnych. Badanie tekstu aktów normatywnych uwzględniało kontekst ich zgodności z zasadami techniki prawodawczej²⁶. Zasady te nie pozostają bez znaczenia dla interpretacji tekstu aktów nor-

²² *A contrario* główne rozważania pracy nie koncentrują się na problematyce postępowania wyjaśniającego oraz postępowania w sprawie nakładania kar pieniężnych.

²³ Na marginesie warto odnotować, że postępowanie dowodowe w zakresie stosowania prawa unijnego przez KE prezentuje monografia *F.C. de la Torre, E.G. Fournier, Evidence, Proof and Judicial Review in EU Competition Law*, Cheltenham 2017 oraz *I. Vilsmeier, Tatsachenkontrolle und Beweisführung im EU-Kartellrecht auf dem Prüfstand der EMRK*, Tübingen 2013.

²⁴ Ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).

²⁵ Ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.).

²⁶ Zgodnie z art. 14 ust. 4 pkt 1 ustawy z 8.8.1996 r. o Radzie Ministrów (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1171 ze zm.) zasady techniki prawodawczej są ustanawiane w drodze rozporządzenia. Obowiązującym jest rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.6.2002 r. w sprawie „Zasad techniki

matywnych²⁷. Jak wyjaśniają S. Wronkowska, M. Zieliński oraz L. Morawski, istnieje ścisła zależność między zasadami redagowania a zasadami interpretacji tekstów prawnych, gdyż interpretacja polega na odczytywaniu woli prawodawcy²⁸. Odnosnie zaś do odczytywania woli (intencji) prawodawcy należy zaznaczyć, że występują dwa modele jej rekonstruowania: model większościowy (opierający się na efekcie zachowania faktycznego prawodawcy, sprowadzający się do odczytywania intencji prawodawcy z brzmienia ustanowionego aktu normatywnego) oraz model agencyjny (opierający się na okolicznościach ustanowienia konkretnych przepisów; w tym modelu wykorzystywane są materiały legislacyjne, odzwierciedlające tok prac legislacyjnych oraz rzeczywiste motywy prawodawcze)²⁹. Dla celów naukowych w monografii uwzględniano próbę rekonstrukcji woli prawodawcy w oparciu o obydwa modele.

Metoda historycznoprawna uzupełniała dwie wiodące metody, a jej zastosowanie wynikało z przyjęcia za słuszne założenia, że analiza ewolucji tekstu prawnego stanowi wartościowe źródło wykładni obecnie obowiązujących przepisów³⁰. Podobnie, analiza prawnoporównawcza miała uzupełniać pewne regulacje prawne w obcych systemach prawnych w celu wskazania jednolitego sposobu regulacji pewnych instytucji albo podania przykładu odmiennych rozwiązań, mogących stanowić przyczynek do ewentualnych zmian prawa polskiego. Dla celów zastosowania metody prawno-porównawczej przyjęto następujące systemy prawa obcego: prawo niemieckie, prawo austriackie, prawo szwajcarskie, prawo czeskie oraz prawo słowackie³¹.

prawodawczej” (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 283, zał.), do którego załącznik stanowi zbiór zasad techniki prawodawczej.

²⁷ O znaczeniu techniki prawodawczej dla wykładni prawa wypowiada się zarówno TK, jak i SN. W orzecznictwie można zaobserwować stanowisko, że zasady techniki prawodawczej mają doniosłe znaczenie dla wykładni prawa, bowiem regulują powszechnie uznawane zasady postępowania legislacyjnego, od których prawodawca nie powinien odstępować (orz. TK z 24.5.1994 r., K 1/94, Legalis). Skoro regulują standardy poprawnej legislacji, to również – w konsekwencji – ustalają standardy poprawnej interpretacji przepisów (wyr. SN z 15.6.2012 r., II CSK 436/11, Legalis).

²⁸ S. Wronkowska, M. Zieliński, O korespondencji dyrektyw redagowania i interpretowania tekstu prawnego, SP 1985, Nr 3–4, s. 301–327; L. Morawski, Zasady wykładni prawa, Toruń 2010, s. 24–25.

²⁹ Z. Tobor, W poszukiwaniu intencji prawodawcy, Warszawa 2013, s. 229–230, 258. Należy w tym miejscu zauważyć, że autor szczegółowo analizuje poglądy judykatury i zauważa, iż obydwa modele ustalania intencji prawodawcy są aprobowane w orzecznictwie i żaden z tych modeli nie jest wiodący.

³⁰ O zagadnieniu wykładni funkcjonalnej z ewolucji instytucji prawnych zob. O. Bogucki, Wykładnia funkcjonalna w działalności najwyższych organów władzy sądowniczej, Szczecin 2011, s. 31–33; O. Bogucki, Sposoby pojmowania „historyczności” wykładni prawa, PIP 2015, Nr 9, s. 34–52.

³¹ Taki dobór obcych porządków prawnych wynikał przede wszystkim z faktu, że Niemcy, Czechy i Słowacja są państwami, z którymi Polska graniczy. Austria i Niemcy należą do grupy tzw. starych państw członkowskich UE. Dodatkowo współpraca gospodarcza i prawna z Niem-

Nadmienić należy, że przeprowadzone badania opierały się na dorobku i założeniach poznańsko-szczecińskiej szkoły teorii prawa³², w szczególności zaś modelu derywacyjnej wykładni prawa *M. Zielińskiego*³³. Jednakże z uwagi na liczbę poddawanych wykładni przepisów oraz ramy objętościowe niniejszej pracy, nie było możliwe odzwierciedlenie na łamach rozprawy pełnego uzasadnienia efektu wykładni poszczególnych przepisów, obejmującego całokształt procesu wykładni.

Monografia składa się z sześciu rozdziałów, z których każdy został opatrzony wprowadzeniem prezentującym cel danej części książki, a także indywidualnym podsumowaniem wraz ze wskazaniem najważniejszych wniosków:

- rozdział I, Postępowanie przed Prezesem UOKiK – zagadnienia ogólne, przedstawia rozwój polskiego prawa ochrony konkurencji i konsumentów z uwzględnieniem ustroju organu antymonopolowego i przepisów postępowania dowodowego, a następnie konfrontuje się z problematyką pozycji ustrojowej Prezesa UOKiK jako organu antymonopolowego i podstawowymi zagadnieniami postępowania przed tym organem;
- rozdział II, Postępowanie przed Prezesem UOKiK a prawo dowodowe, wyjaśnia pojęcie postępowania dowodowego przed organem antymonopolowym, zawiera analizę odesłań zawartych w art. 83 i art. 84 OKiKU oraz prezentuje najważniejsze instytucje postępowania dowodowego w kontekście postępowania przed Prezesem UOKiK, np. ciężar dowodu;
- rozdział III, Zasady postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK, przez pryzmat teorii zasad prawa przedstawia propozycję wyróżnienia zasad determinujących postępowanie dowodowe przed organem antymonopolowym oraz analizę poszczególnych zasad;
- rozdział IV, Dowody w postępowaniu przed Prezesem UOKiK, obejmuje swą treścią przedstawienie systematyki dowodów w postępowaniu przed organem antymonopolowym oraz badanie poszczególnych dowodów z uwzględnieniem ich praktycznego wykorzystywania przez Prezesa UOKiK;
- rozdział V, Proceduralne zagadnienia postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK, konfrontuje się z takimi zagadnieniami postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK, jak podmioty postępowania, schemat postępowania dowodowego, czynności procesowe doniosłe dla postępowania dowodo-

camy jest bardzo intensywna, a wiele systemów prawnych czerpie z rozwiązań niemieckich. Natomiast Czechy i Słowacja, podobnie jak Polska, są relatywnie nowymi państwami członkowskimi UE. Wybór Szwajcarii opierał się na fakcie, że jest to państwo nienależące do UE. Powyższy dobór obcych systemów prawnych uwarunkowany był wstępnym zaobserwowaniem, iż wybór tych właśnie państw pozwoli na zobrazowanie różnorodnych rozwiązań nie tylko co do ustroju organów antymonopolowych, ale również sposobu regulacji postępowania dowodowego przed tymi organami.

³² Zwięźle o poznańsko-szczecińskiej szkole teorii prawa zob. *S. Czepita, S. Wronkowska, M. Zieliński*, Założenia szkoły poznańsko-szczecińskiej w teorii prawa, PiP 2013, Nr 2.

³³ *M. Zieliński*, Wykładnia prawa. Zasady, reguły, wskazówki, Warszawa 2012.

wego, środki dyscyplinujące w postępowaniu dowodowym, jak również koszty związane z postępowaniem dowodowym;

- rozdział VI, Znaczenie postępowania dowodowego przed Prezesem UOKiK dla postępowania odwoławczego oraz innych postępowań, zawiera rozważania koncentrujące się na sądowej kontroli Prezesa UOKiK, zwłaszcza w kontekście weryfikacji postępowania dowodowego, a także odnoszące się do znaczenia postępowania dowodowego przed organem antymonopolowym w innych postępowaniach, w szczególności w kontekście możliwości udostępnienia i wykorzystywania dowodów zgromadzonych przez ten organ, a także znaczenia dowodowego samych rozstrzygnięć Prezesa UOKiK.

Książka zwieńczona została osobną częścią (Wnioski), zawierającą kompleksowe ujęcie głównych wniosków na temat postawionego pytania badawczego.

Wszelkie tłumaczenia z języków obcych zawarte w niniejszej pracy, o ile nie zostało to wyraźnie zastrzeżone w sposób odmienny, stanowią przekład własny.

Monografia uwzględnia stan prawny na 1.9.2020 r.

* * *

Niniejsza książka stanowi uaktualnioną i opracowaną wersję rozprawy doktorskiej obronionej 5.7.2019 r. przed Radą Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego.

W tym miejscu chciałbym bardzo podziękować mojemu Promotorowi dr. hab. *Rajmundowi Molskiemu*, prof. US, za życzliwą opiekę naukową i wsparcie zarówno w przewodzie doktorskim, jak i na etapie studiów doktoranckich. Jestem także wdzięczny Recenzentom mojej rozprawy doktorskiej, prof. dr hab. *Bożenie Popowskiej* oraz dr. hab. *Maciejowi Bernattowi* za cenne uwagi, które skłoniły mnie do wprowadzenia pewnych zmian do tekstu rozprawy. Dziękuję również Władzom Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Instytutu Nauk Prawnych US, w tym przede wszystkim Pani Dyrektor dr hab. *Ewelinie Cała-Wacinkiewicz*, prof. US, za wsparcie udzielone w związku z publikacją niniejszej książki.

Autor

[Przejdź do księgarni →](#)